

וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם (ויקרא כ"ג)

הָרֵאשׁוֹן וְגו', רַבִּי

שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (ישעיה מג) כֹּל

הַנִּקְרָא בְשָׁמַי וּלְכַבּוּדֵי

בְּרֵאתֵינוּ יִצְרַתֵינוּ אַף עֲשִׂיתֵינוּ.

כֹּל הַנִּקְרָא בְשָׁמַי, דָּא אָדָם,

דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְרָא

לֵיה בְשָׁמַיָה (נ"א בדיוקניה),

דְּכָתִיב, (בראשית א) וַיִּבְרָא

אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

וְקָרָא לֵיה בְשָׁמַיָה, בְּשַׁעְתָּא

דְּאִפִּיק קְשׁוּט וְדִינָא

רַעִיא מַהִימְנָא

פְּקוּדָא (מ"ז) דָּא לִיטוּל לְוֹלָב

בְּהַהוּא יוֹמָא בְּאֵינוֹן

זִינִין דִּילֵיה וְהָאֵי רָזָא

אוּקִימְנָא וְאוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא

כְּמָה דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא

נְטִיל לֹון לְיִשְׂרָאֵל בְּהֵנִי

יוֹמִין וְחַדֵּי בְהוֹן. אוּף הָכִי

יִשְׂרָאֵל נְטִילֵי לֵיה לְקוּדְשָׁא

בְרִיךְ הוּא לְחוּלְקֵיהוֹן וְחַדָּאֵן

בֵּיה. וְדָא הוּא רָזָא דְלֹוּלָב.

וּמִינִין דְּבֵיה דְּאֵיהוּ רָזָא

דִּיוֹקְנָא דְּאָדָם וְהָא אֲתַמַּר.

(ע"כ רעיא מהימנא)

בְּעַלְמָא, וְאִקְרִי אֱלֹהִים, דְּכָתִיב, (שמות כב) אֱלֹהִים לֹא

תִּקְלָל.

קָרָא לֵיה בְשָׁמַיָה, דְּכָתִיב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם

בְּצַלְמוֹ וְשִׁפִּיר. הָא אוּקִימְנָא, דְּכָתִיב נַעֲשֵׂה אָדָם

בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, בְּשַׁעְתָּא דְּזוּיגָא אֲתַמַּר. וְכַךְ הוּא

בְּזוּיגָא דְּתַרְוֵיהוּ, בְּצַלְם וּדְמוּת. וְאָדָם מְדַכָּר וְנוֹקְבָא

נְפִיק.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה

מִלְכָּא אֲשַׁכְחָנָא, דְּבְשַׁעְתָּא דְּזוּיגָא (דף ק"ד ע"ב)

אֲשַׁתְּכַח לְתַתָּא, שְׁדַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא חַד דִּיוֹקְנָא

כְּפַרְצוּפָא דְּבַר נָשׁ, רְשִׁימָא חֲקִיקָא בְּצוּלְמָא, וְקִימָא עַל

הַהוּא זִוּוּגָא. וְאַלְמָלָא אַתְיִיְהִיב רְשׁוּ לְעִינָא לְמַחְזִי, חָמִי
 בַּר נָשׁ עַל רִישִׁיָּה חַד צוּלְמָא, רְשִׁימָא כְּפַרְצוּפָא דְבַר
 נָשׁ, וּבַהֲהוּא צוּלְמָא אַתְבְּרִי בַר נָשׁ, וְעַד דְּקִימָא (ס"א וְעַד
 לָא קִימָא) הַהוּא צוּלְמָא דְשֹׁדֵר לִיָּה מְאָרִיָּה עַל רִישִׁיָּה,
 וְיִשְׁתַּכַּח תַּמָּן, לָא אַתְבְּרִי בַר נָשׁ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

הַהוּא צָלָם אֲזוּדָמָן לְקַבְּלִיָּה, עַד דְּנַפִּיק לְעֵלְמָא. כַּד
 נִפְקַ, בְּהַהוּא צָלָם אַתְרַבִּי, בְּהַהוּא צָלָם אֲזוּל,
 הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים לט) אַךְ (שמות קמ"ב ע"ב, י"ג ע"ב, מ"ב) בְּצַלְמֵם
 יִתְהַלֵּךְ אִישׁ. וְהָאִי צָלָם אִיְהוּ מְלַעֲיָלָא.

בְּשַׁעְתָּא דְּאִינּוּן רוּחִין נִפְקִין מֵאַתְרֵיָּהוּ, כָּל רוּחָא וְרוּחָא
 אַתְתַּקֵּן קָמִי מְלַכָּא קַדִּישָׁא בְּתַקוּנֵי יְקָר,
 בְּפַרְצוּפָא דְּקָאִים בְּהָאִי עֵלְמָא. וּמַהֲהוּא דִּיּוּקְנָא תַקוּנָא
 יְקָר, נִפִּיק הָאִי צָלָם. וְדָא תְּלִיתָאָה לְרוּחָא, וְאַקְדִּימַת
 בְּהָאִי עֵלְמָא, בְּשַׁעְתָּא דְּזוּוּגָא אֲשַׁתְּכַח. וְלִית לָךְ זִוּוּגָא
 בְּעֵלְמָא, דְּלָא אֲשַׁתְּכַח צָלָם בְּגוּוֹיָּהוּ. אֲבָל יִשְׂרָאֵל
 קַדִּישִׁין, הָאִי צָלָם קַדִּישָׁא, וּמֵאַתְרֵי קַדִּישָׁא אֲשַׁתְּכַח
 בְּגוּוֹיָּהוּ. וְלְעוּבְדֵי כּוּכָבִים וּמַזְלוֹת, צָלָם מֵאִינּוּן זִינִין
 בִּישִׁין. מִסְטָרָא דְּמִסְאָבוּתָא אֲשַׁתְּכַח בְּגוּוֹיָּהוּ. וְעַל דָּא,
 לָא לִיבְעִי לִיָּה לְאִינִישׁ, לְאַתְעָרְבָא צוּלְמָא דִּילִיָּה,
 בְּצוּלְמָא דְּעוּבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, בְּגִין דְּהָאִי קַדִּישָׁא, וְהָאִי

מִסָּאָבָא. תָּא חֲזִי מַה בֵּין יִשְׂרָאֵל וְלְעוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמְזֻלוֹת

וְכוּ'. (עד דמלכא דזמין אושפיזין. זה המאמר כתוב בפְּרִשְׁת ויחי יעקב דף ר"ך עמוד א' שורה א' (ושייך כאן) ואלו החילופים מצאתי בין הכתוב בהעתק לבין הכתוב שם. שורה כ"ב במקום עלמין מצאתי צולמין. שורה כ"ה במקום יַעְדִי דיני גריע. שם במקום יְדָה מצאתי דינא. שורה ל"א מי יתן ערב וְדָא כַד נִהְרָא סִיְהָרָא וְלִילִיָּא אַתְתַּקֵּן בְּנֵהוּרָא. שורה ל"ה עוֹבְדִין מצאתי פְּרִיזִין. עמוד ב' שורה ה' ביה חילא. שורה ו' יַצְרַתִּי הֵינְנוּ וְעָנְף עַץ עֲבוֹת. אָף עֲשִׂיתִיו. שורה י"ד לְחִירוֹ וְעַל דָּא קְרִינָא לִיהּ יוֹם הָרֵאשׁוֹן דָּא בְּסִפְרָא דְאַגְדָּתָא וְשִׁפּוּר הוּא. שורה כ"ד דָּאָבָא בְּגִין כַּף כְּלָא יָאָה וְלָא בְּסִימָא לְפִירִין וְלָא עֲבִיד פִּירִין. שורה כ"ה הֲדִין צ"ל תְּרִין. שורה כ"ו לְבִירָא ד"א. שורה כ"ט יַעֲקֹב צ"ל בִּירָא. שורה ל"א דָּא בְּדָא צ"ל דָּא בְּלָא דָּא. שורה ל"ג צ"ל אָף עַל גַּב דְּבָהָי נַחַל דִּינָא לָא אֲשַׁתְּכַח בִּיהּ. שורה ל"ה צ"ל דְּצִדִּיק אֵיבָא וּבְנִישׁוּ רַבְרָבָא נִפְקִי מְנִיְהוּ. שורה ל"ו צ"ל מְנִיְהוּ לָא אֵיבָא וְלָא טַעְמָא. שם וְכֵלָא שִׁפּוּר וְעַל דָּא אַתְרוּג בְּשִׁמְאָלָא. ובסוף המאמר מצאתי כתוב דְּכְתִיב).

דְּכְתִיב (במדבר כט) **בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם, דְּהָא**

יוֹמָא דָּא, מִמְּלַכָּא הוּא בְּלַחֲדוּדִי, חֲדוּוֹתָא דִּילִיָּה
בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל. מְתַל לְמַלְכָּא דְזַמִּין אוֹשְׁפִיזִין, אֲשַׁתְּדָּלוּ
בְּהוּ כָּל בְּנֵי הַיְכָלִיָּה, לְבַתָּר אָמַר מְלַכָּא, עַל פִּן אָנָּא
וְאַתּוֹן אֲשַׁתְּדַלְנָא כְּלָהוּ בְּאוֹשְׁפִיזִין, וְקַרְבָּתוֹן קַרְבָּנִין עַל
שְׂאָר עַמִּין בְּכָל יוֹמָא, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, אָנָּא וְאַתּוֹן נַחְדִּי
יוֹמָא חַד, הֲדָא הוּא דְכְתִיב בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה
לָכֶם. לָכֶם: לְקַרְבָּא קַרְבָּנִין עֲלֵיִכוּ. אָבַל אוֹשְׁפִיזִי
מְהִימְנוּתָא, בְּמַלְכָּא מִשְׁתַּכְּחִי תְדִירָא. וּבִיוֹמָא דְחֲדוּוֹתָא
דְּמַלְכָּא, כְּלָהוּ מִתְכַּנְפִּי עִמִּיהּ, וּמִשְׁתַּכְּחִין. וְעַל דָּא כְּתִיב,
עֲצַרְתָּ, תַּרְגוּמוֹ: כְּנִישׁוּ.

וְהָאִי יוֹמָא, יַעֲקֹב הוּא רִישָׁא לְחֲדוּוֹתָא, וְכָל אֵינּוֹן

אוֹשְׁפִיזֵי חֲדָאן עִמִּיהָ. וְעַל דָּא פְּתִיב, (דבריים לג) אֲשֶׁרִיף
 יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ. וּכְתִיב, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אַתָּה
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

(ויקרא כ"ד) וַיִּקְחוּ אֵלָיךְ שְׁמֹן זֵית זַךְ פְּתִית לְמֵאֹר וְגו', אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר, הָא אֹקְמוּהָ. אָבֵל אֲמַאי אֲסַמִּיךְ
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא פְּרָשָׁה דָּא, לְפְרֻשַׁת מוֹעֲדִים. אֶלָּא,
 כְּלָהוּ בּוֹצִינִין עֲלָאִין, כְּלָהוּ בּוֹצִינִין לְאֲדִלְקָא מְשַׁח רְבוּת
 עֲלָאָה, וְהָא אֶתְמַר. וְעַל יְדִיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל, מִתְּבַרְכָּאן
 עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וְאֲדִלְקוּ בּוֹצִינִין, כְּמָה דְּאֹקְמוּהָ
 דְּכְתִיב, (משלי כז) שְׁמֹן וּקְטֹרֶת יִשְׁמַח לֵב, חֲדוּתָא (דף ק"ה ע"א)
 דְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין.

רַבִּי אֲבָא פְּתַח, (תהלים לב) שְׂמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְדִיקִים, (שְׂמַחוּ
 בִּי כְּמָה דְּאֶתְ אֲמַר) וּכְתִיב, (תהלים קיח) זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ
 נִגִּילָה וְנִשְׂמַחָה בּוֹ. וְאֹקְמוּהָ, דְּהָא בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 (נ"א בְּמוֹעֲדֵיָא) בְּעֵי לְמַחְדֵּי, וְלֹאֲנַהֲרָא אֲנַפִּין, וַיִּשְׁתַּכַּח בַּר נֶשֶׁךְ
 בְּחֻדָּה, בְּגִין דְּהָהוּא חֻדָּה דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הוּי,
 דְּכְתִיב נִגִּילָה וְנִשְׂמַחָה בּוֹ בְּיוֹמָא. בּוֹ: בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא, וְכֹלָא חַד מְלָה.

שְׂמַחוּ בִּי, כַּד דִּינִין אֶתְכַפִּיין, וְרַחֲמֵי אֶתְעֵרוּ, וְכַד
 מִתְעָרִי רַחֲמֵי, כְּדִין וְגִילוּ צְדִיקִים, (בְּתִיב) צְדִיק
 וְצַדִּיק מִתְּבַרְכָּאן כְּחֲדָא, דְּאֶקְרוּן צְדִיקִים, כְּמָה דְּאֶתְמַר,

דְּהָא אֱלִין מִתְבְּרָכָאן (ס"א מְבָרְכִין) לְעֵלְמִין, וְחֲדָאן לְעֵלְמִין
כְּלָהוּ. וְהֲרַנִּינוּ כָּל יִשְׂרָי לֵב, אֱלִין בְּנֵי מְהֵימְנוּתָא,
לְאַתְקֻשְׂרָא בְהוּ.

וּבְכֻלָּא, בְּעֵי עוּבְדָא לְתַתָּא, לְאַתְעָרָא לְעֵילָא. תָּא חֲזִי,
מָאן דְּאָמַר דְּלָא בְּעֵיָא עוּבְדָא בְּכֻלָּא, אוּ מְלִין
לְאַפְקָא לֹון וּלְמַעְבַּד קָלָא בְּהוּ, תִּיפַח רוּחִיהָ. וְהָא הָכָא
פְּרֻשְׁתָּא דָּא אוּכַח, אַדְלָקוּת בּוּצִינֵיָא, וּקְטַרְת בּוּסְמִין,
(פְּחָדָא בְּגִין) דְּכְתִיב שֶׁמֶן וּקְטַרְת יִשְׁמַח לֵב. (וּבְהָא) וּבְעוּבְדָא
דָּא אֲשֶׁתִּכַּח אַדְלָקוּתָא לְעֵילָא וְחֲדוּתָא לְתַתָּא (ס"א אַדְלָקוּתָא
וְחֲדוּתָא לְעֵילָא וְתַתָּא) וְאַתְקֻשְׂרוּתָא פְּחָדָא כְּדָקָא יְאוּת. (וּבְעוּבְדָא
דְּלַתְתָּא אַתְעָר עוּבְדָא דְלְעֵילָא) אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מְזִבַּח דְּלַתְתָּא,
אַתְעָר מְזִבַּח אַחְרָא. כְּהֵן דְּלַתְתָּא, אַתְעָר כְּהֵן אַחְרָא.
בְּעוּבְדָא דְּלַתְתָּא, אַתְעָר עוּבְדָא לְעֵילָא.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָווּ אֲזִלֵי בְּאוּרְחָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי
לְרַבִּי יִצְחָק, כְּתִיב (יִשְׁעִיהָ נַח) וְקָרְאתָ לְשַׁבַּת עֲנֹג
לְקָדוֹשׁ יי' מְכַבֵּד וְגו', וְכַבֵּדְתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרַכִּיךְ שִׁפִּיר.
אַבְל מְמַצּוֹא חֶפְצְךָ וְדִבֵּר דְּבַר מָה הוּא. וּמֵאֵי גְרִיעוּתָא
הוּא לְשַׁבַּת.

אָמַר לִיהָ, וְדָאֵי גְרִיעוּתָא הוּא, דְּלִית לָךְ מְלָה וּמְלָה
דְּנַפִּיק מִפּוּמִיָּה דְּבַר נָשׁ, דְּלִית לָהּ קָלָא, וְסִלְקָא
לְעֵילָא, וְאַתְעָר מְלָה אַחְרָא. וּמֵאֵי הוּא. הֵהוּא דְּאֶקְרִי

חֹל, (לְעֵילָא) מְאִינּוּן יוּמִין דְּחֹל. וְכֹד אֲתַעֲר חֹל בְּיוּמָא
 קְדִישָׁא, גְּרִיעוּתָא הוּא לְעֵילָא וְדַאי. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְכֹנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׂאֵלֵי עָלֶיהָ, מֵאֵן הוּא דְבַעֵי לְאַפְרָשָׁא
 זְווגָא דִּילָן. מֵאֵן הוּא דְבַעֵי חֹל הָכָא. עֲתִיקָא קְדִישָׁא
 לָא אֲתַחְזִי, וְלָא שְׂרִיא עַל חֹל.

בְּגִין כֶּף, הִרְהוּר מוּתָר. מְאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְּהִרְהוּר לָא
 עֲבִיד מְדֵי וְלָא אֲתַעֲבִיד מִנִּיהָ קָלָא, וְלָא סָלִיק.
 אֲבָל לְבַתָּר דְּאַפִּיק מְלָה מְפּוּמִיָּה, הֵהוּא מְלָה אֲתַעֲבִיד
 קָלָא, וּבְקַע אֲוִירִין וּרְקִיעִין, וְסִלְקָא לְעֵילָא, וְאֲתַעֲר
 מְלָה אַחְרָא. וְעַל דָּא מְמַצּוּא חֲפָצָךְ וְדָבָר דְּבָר כְּתִיב.
 וּמֵאֵן דְּאַפִּיק מְלָה קְדִישָׁא מְפּוּמִיָּה, מְלָה דְּאֹרִייתָא,
 אֲתַעֲבִיד מִנִּיהָ קָלָא, וְסָלִיק לְעֵילָא, וְאֲתַעֲרוּ קְדוּשֵׁי
 מְלָכָא עֲלָאָה, וּמִתַּעֲטְרוּן בְּרִישֵׁיהָ, וְכִדִּין אֲשֶׁתְּכַח חֲדוּתָא
 לְעֵילָא וְתַתָּא.

אֲמַר לֵיהָ, וְדַאי הָכִי הוּא. וְהָא שְׂמַעְנָא מְלָה. אֲבָל מֵאֵן
 דְּשָׂאֲרֵי בְּתַעֲנִיתָא בְּשַׁבְּתָא, עֲבִיד גְּרִיעוּתָא
 לְשַׁבַּת, אוּ לָא. אִי תִימָא דְלָא עֲבִיד גְּרִיעוּתָא, הָא
 סְעוּדַתִּי דְּמַהִימְנוּתָא בְּטִיל מִנִּיהָ, וְעוֹנְשֵׁיהָ סָגִי, הָא
 חֲדוּתָא דְּשַׁבַּת בְּטִיל מִנִּיהָ.

אֲמַר לֵיהָ, מְלָה דָּא שְׂמַעְנָא, דְּדָא הוּא דְּאֲשַׁגְחוּן עָלֶיהָ
 מְלַעֲיָלָא, מִכָּל בְּנֵי עֲלָמָא. בְּגִין דְּהָאֵי יוּמָא,

חֲדוּתָא הוּא לְעִילָא וְתַתָּא. חֲדוּתָא דְכָל חֲדוּן. חֲדוּתָא,
 דְכָל מְהִימְנוּתָא בֵּיה אֲשַׁתְּכַח. וְאַפִּילוּ רְשָׁעִים דְגִיְהִנָּם
 נִיּוּחִין בְּהַאי יוּמָא. וְהַאי בַר נָשׁ לִית לִיה חֲדוּתָא, וְלִית לִיה
 נִיּוּחָא, וְשַׁנְיָא דָּא מְכַל עֲלָאִין וְתַתָּאִין. כְּלָהוּ שְׁאֲלִין
 עָלֵיהּ, מַאי שַׁנְיָא דְפִלְנִיָּא הוּא בְּצַעְרָא.

וּבְשַׁעְתָּא דְעַתִּיקָא קִדְיִשָּׁא אֲתַגְּלִי בְּהַאי יוּמָא,
 וְאֲשַׁתְּכַח הַאי בְּצַעְרָא, צְלוּתִיה סִלְקָא
 וְקִימָא קַמִּיהּ, כְּדִין אֲתַקְרְעוּ כָּל גְּזִירֵי דִינִין דְאֲתַגְּזְרוּ
 עָלֵיהּ, וְאַפִּילוּ אֲסַתְּכְמוּ בְּבִי דִינָא דְמַלְכָּא עָלֵיהּ לְבִישׁ,
 כְּלָא אֲתַקְרַע, בְּגִין דְבְּשַׁעְתָּא דְעַתִּיקָא אֲתַגְּלִיָּא, כָּל
 חִירוּ וְכָל חִידוּ אֲשַׁתְּכַח, בְּגִין דְאֲתַגְּלִיָּא בְּהַלּוּלָא
 דְמַלְכָּא.

וְעַל דָּא תַנִּינָן, קוֹרְעִין לוּ גְזִיר דִינּוּ שְׁל שְׁבַעִים שָׁנָה.
 מֵאֵן שְׁבַעִין שָׁנָה. אֲלָא אַף עַל גַּב דְאֲסַכְּמוּ עָלֵיהּ
 כָּל אֵינּוֹן שְׁבַעִין כְּתָרֵי מַלְכָּא, דְהוּא אֲתַחְזִי בְּהוּ, כְּלָא
 אֲתַקְרַע. בְּגִין דְעַתִּיקָא קִדְיִשָּׁא נְטִיל (ס"א בְּטִיל לִיה וְהַנִּי) לִיה
 לְבַר נָשׁ, וְהַנִּי (דף ק"ה ע"ב) מְלִי, כִּד מְתַעְרֵי עָלֵיהּ בְּחַלְמָא
 בְּלִילִיָּא דְשַׁבְּתָא.

לְמַלְכָּא דְעַבִּיד הַלּוּלָא לְבִרְיָהּ, וְגְזִיר חֲדוּתָא עַל כְּלָא.
 בְּהַאי יוּמָא דְהַלּוּלָא, כָּל עַלְמָא הוּוּ חֲדָאן, וּבַר
 נָשׁ חַד הוּוּ עַצִּיב, תְּפִיס בְּקוּלְרָא. אֲתָא מַלְכָּא לְחֲדוּתָא,

חָמָא כָּל עָמָא חֲדָאן כְּמָה דְאִיהוּ גְזֹר. זְקַף עֵינוּי, חָמָא
הָהוּא בַר נֶשׁ תְּפִיס בְּקוּלְרָא עָצִיב. אָמַר, וּמָה כָּל בְּנֵי
עָלְמָא חֲדָאן בְּהַלּוּלָא דְבָרִי, וְדָא תְּפִיס בְּקוּלְרָא. מִיַּד
פְּקִיד וַנִּפְקִי לֵיהּ, וְשָׂאֲרוּ לֵיהּ מְקוּלְרִיָּה. (ס"א מְקַטְרוּי)

כִּךְ הָאִי דְשָׂאֲרֵי בְתַעֲנִיתָא בְּשַׁבְּתָא, כָּל עָלְמָא חֲדָאן,
וְאִיהוּ עָצִיב, וְהָאִי אֲתַפֵּס בְּקוּלְרָא. בְּשַׁעֲתָא
דְעַתִּיקָא קְדִישָׁא אֲתַגְלִיָּא בְּהָאִי יוֹמָא, וְאֲשַׁתְּכַח הָאִי בַר
נֶשׁ תְּפִיס בְּקוּלְרָא, אַף עַל גַּב דְאֲסַפִּימוּ עָלֵיהּ כָּל אִינוּן
שְׁבַעֵין שָׁנִין דְאֲמָרוּ, כִּלְאֵא אֲתַקְרַע, וְלֹא שָׂאֲרֵי עָלֵיהּ
דִּינָא. בְּיוֹמָא אַחְרָא אֵית בֵּיהּ רֶשׁוּ לְמַקְרַע לֵיהּ, בְּהָהוּא
יוֹמָא, כָּל שְׁכַן שַׁבַּת.

דְלִית לָךְ יוֹם דְלֹא אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ חֵילָא, וּמֵאֵן דְשָׂאֲרֵי
בְתַעֲנִיתָא דְחֲלָמָא בְּהָהוּא יוֹמָא, לָא סָלִיק הָהוּא
יוֹמָא עַד דְקָרַע דִּינֵיהּ. אֲבָל לָאו דְשְׁבַעֵים שָׁנָה כְּיוֹמָא
דְשַׁבַּת. בְּגִין כִּךְ, בְּהָהוּא יוֹמָא מִמָּשׁ, וְלֹא בְּיוֹמָא אַחְרָא,
דְלִית רֶשׁוּ לְיוֹמָא עַל יוֹמָא אַחְרָא. כָּל יוֹמָא, מַה דְאִירַע
בְּיוֹמֵיהּ, עָבִיד. דְלֹא אִירַע בְּיוֹמֵיהּ, לָא עָבִיד. וְעַל דָּא
לָא לְבַעֵי לֵיהּ לְאִינֶשׁ לְסַלְקָא לֵיהּ מִיוֹמָא דָּא לְיוֹמָא
אַחְרָא. וּבְגִין כִּךְ, דְבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ תַּנְיִנֵן, וְלֹא דְבַר יוֹם
לְיוֹמָא אַחְרָא.

וְתָא חֲזִי, לָאו לְמַגְנָא מִתְעָרִי עָלֵיהּ בְּחֲלָמָא, בְּגִין

לְמַתְּבַע עָלֶיהָ רַחֲמֵי. וְוִי לְהֵהוּא בַר נֶשׁ דְּלֹא מִתְעָרִי
 עָלֶיהָ, וְלֹא אוֹדְעוּ לִיהָ בְּחֻלְמָא, דְּהֵא אֶקְרִי רַע. וּבְגִינֵי
 כַּךְ, (תחלים ה) לֹא יְגוֹרְךָ רַע כְּתִיב. וּכְתִיב (משלי יט) בַּל יִפְקֹד
 רַע, בַּל יִפְקֹד, בְּגִין דְּאִיהוּ רַע.

אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתִיב (ישעיה נח) מִמְּצוֹא חֲפָצְךָ וְדַבֵּר דְּבַר,
 כִּיּוֹן דְּכְתִיב מִמְּצוֹא חֲפָצְךָ, מֵהוּ וְדַבֵּר דְּבַר. אֲלֵא,
 עַד דְּיִגְזֹר מְלָה כְּדָקָא יְאוּת, וְיִמְלַל לִיהָ. וְדֹאֵי כַּךְ הוּא
 בְּרִירָא דְּמְלָה, מִשְׁמַע דְּכְתִיב וְדַבֵּר דְּבַר. זַכָּאִין אֵינּוֹן
 יִשְׂרָאֵל בְּעֻלְמָא דִּין וּבְעֻלְמָא דְּאֲתִי, עָלֵיהּוּ כְּתִיב, (ישעיה
 סג) וַיֹּאמֶר אֲךָ עַמִּי הִמָּה בְּנִים לֹא יִשְׁקֹרוּ וַיְהִי לָהֶם
 לְמוֹשִׁיעַ.

(ויקרא כד) וַיֵּצֵא בֶן אִשָּׁה יִשְׂרָאֵלִית וְהוּא בֶן אִישׁ מִצְרִי וְגו'.
 וַיֵּצֵא, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, נִפְק מִכְּלָלָא דְּחוּלְקָא
 דְּיִשְׂרָאֵל, דְּנִפְק מִכְּלָלָא דְּכָלָא, נִפְק מִכְּלָלָא
 דְּמַהִימְנוּתָא. וַיִּנְצוּ בַּמַּחְנֶה, מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל מֵאן
 דְּאֲתִי מִזוּהֵמָא דְּזוּרְעָא, לְסוּף גְּלִייהָ לִיהָ קָמִי כָּלָא. מֵאן
 גָּרִים לִיהָ, זוּהֵמָא דְּחוּלְקָא בִישָׂא דְּאִית בֵּיהָ. דְּלִית לִיהָ
 חוּלְקָא בְּכָלָלָא דְּיִשְׂרָאֵל.

רַבִּי חֲזִיא פְּתַח, (משלי כה) כְּבוֹד אֱלֹהִים הֶסְתֵּר דְּבַר וּכְבוֹד
 מְלָכִים חֶקֶר דְּבַר. כְּבוֹד אֱלֹהִים הֶסְתֵּר דְּבַר, דְּלִית
 רְשׁוּ לְבַר נֶשׁ לְגַלְאָה מְלִין סְתִימִין, דְּלֹא אֶתְמַסְרוּ

לְאַתְגְּלִיּא. מְלִין דְּחָפָא לֹון עֲתִיק יוֹמִין, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר,
 (ישעיה בג) לְאַכּוּל לְשִׁבְעָה וְלִמְכֹסָה עֲתִיק. לְאַכּוּל לְשִׁבְעָה,
 עַד הֵהוּא אֲתַר דְּאִית לִיה רֶשׁוּ וְלֹא יִתִיר. וְעַם כָּל דָּא,
 וְלִמְכֹסָה עֲתִיק, לְמְכֹסָה עֲתִיק וְדָאֵי.

דְּבַר אַחַר, לְאַכּוּל לְשִׁבְעָה, אֵינּוֹן חֲבַרִּיא דִּידְעִין אֲרַחִין
 וְשִׁבְלִין לְמִיָּהּ בְּאַרְח מְהִימְנוּתָא כְּדָקָא יְאוּת.
 כְּגוֹן דְּרָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂאֲרֵי בְּגוּיָה. וְלִמְכֹסָה עֲתִיק,
 מְדַרִּין אֲחַרְנִין דְּהָא כְּלֵהוֹן לָא אֲתַחְזוֹן לְאַכּוּל וְלְשִׁבְעָה
 וְלְאַתְגְּלִיּא מְלִין בְּגוּוִיָּהוּ, אֶלָּא לְמְכֹסָה עֲתִיק, כְּמָה
 דְּאַתְ אָמַר, (קהלת ד) אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ.
 בְּיוֹמוֹי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, הָוָה בַּר נָשׁ אָמַר לְחַבְרִיָּה, פִּתַּח
 פִּיךָ וַיֵּאִירוּ דְבַרְיָךְ. בְּתַר דְּשָׁכִיב, הָוּוּ אֲמַרִי, אַל
 תִּתֵּן אֶת פִּיךָ וְגו'. בְּיוֹמוֹי, לְאַכּוּל לְשִׁבְעָה. בְּתַר דְּשָׁכִיב,
 וְלִמְכֹסָה עֲתִיק. דְּחַבְרִיָּא מְגַמְגְמִי, וְלֹא קִיָּיִמִי בְּמְלִין.
 דְּבַר אַחַר, לְאַכּוּל לְשִׁבְעָה: בְּאֵינּוֹן מְלִין דְּאַתְגְּלִיָּין.
 וְלִמְכֹסָה עֲתִיק: בְּאֵינּוֹן מְלִין דְּאַתְחַפִּיָּין.

(דף ק"ו ע"א)

וַיִּקּוּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם, מֵהוּ וַיִּקּוּב. רַבִּי
 אָבָא אָמַר, וַיִּקּוּב וְדָאֵי, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר, (מלכים ב
 יב) וַיִּקּוּב חוֹר בְּדִלְתּוֹ, נָקִיב מַה דְּהָוָה סְתִים. וְשֵׁם אָמוֹ
 שְׁלוֹמִית בֵּת דְּבַרִי, עַד כָּאֵן סְתִים שְׁמָא דְּאִמִּיהָ, כִּיּוֹן
 דְּכַתִּיב וַיִּקּוּב, נָקִיב שְׁמָא דְּאִמִּיהָ.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, אִי לָאוּ דְבוּצִינָא קַדִּישָׁא קַיִמָּא
 בְּעַלְמָא, לָא אַרְשִׁינָא לְגַלְתָּהּ, (מִכְּפֹאן וְהִלְתָּהּ) דִּהָא לָא
 אֲתִיִּיהִיב מְלָה דָּא לְגַלְתָּהּ אֶלָּא לְחִבְרִיָּא, דְּאִינוּן בֵּין
 מְחַצְדֵי חֻקְלָא (דְּאִי לָאוּ). תִּיפַח רוּחִיהוּן דְּאִינוּן דְּאֲתִיִּין
 לְגַלְתָּהּ, לְאִינוּן דְּלֹא יַדְעִי.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב וַיִּנְצוּ בַּמַּחֲנֶה בֶן הַיִּשְׂרָאֵלִית וְאִישׁ
 הַיִּשְׂרָאֵלִי, הָאִי קָרָא הָא אוֹקִימָנָא, אֲבָל דָּא בַר
 אִינְתוּ אַחְרָא דְּאָבוּי, בְּעָלָה דְשְׁלוּמִית הוּהוּ. וְכִיוֹן דְּאֲתָא
 הַהוּא מְצַרָּה עָלָהּ, בְּפִלְגוֹת לֵילִיא, תָּב לְבֵיתָא וַיִּדַע
 מְלָה, אֲתַפְּרֵשׁ מִנָּה וְלָא אֲתָא עָלָהּ. וְנָטַל אִינְתוּ אַחְרָא,
 וְאוֹלִיד לְהָאִי, וְאֶקְרִי אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, וְאַחְרָא בֶן
 הַיִּשְׂרָאֵלִית. אִי אִינוּן אִינוּן אִינוּן הֲכָא כְּחָדָא, מְאִי קָא בְּעִי
 הֲכָא שְׂמָא קַדִּישָׁא. וְאַמְאִי קָלַל שְׂמָא קַדִּישָׁא.

אֶלָּא, אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אָמַר מְלָה מְאִמִּיהּ, מְגוּ קְטָטָה.
 מִיד וַיִּקְוֹב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית. כְּמָה דְּאֲתָ
 אָמַר, וַיִּקְוֹב חוֹר בְּדַלְתוֹ. רְזָא דְמְלָה, נָטַל ה' דְּשְׂמָא
 קַדִּישָׁא, וְלֵיִיט, לְאַגְנָא עַל אִמִּיהּ. וְדָא הוּא נְקִיבָא,
 דְּאִיהוּ נְקִיב וּפְרִישׁ שְׂמָא קַדִּישָׁא. וְלִמְחַצְדֵי חֻקְלָא
 אֲתַמַּר. וְרְזָא דְמְלָה, (מְשֻׁלִי ל) כֵּן דְּרַף אִשָּׁה מְנַאֲפַת וְגו',
 זְכָאָה חוּלְקִיהוּן דְּצְדִיקָיָא, דִּינְדַעִין מְלָה, וּמְכַסְיִין לָהּ.
 וְעַל דָּא אֲתַמַּר, (מְשֻׁלִי כַּה) רִיבְךָ רִיב אֶת רַעְךָ וְסוּד אַחַר אַל
 תִּגַּל.

ה' בְּתִרְאָהּ, הוֹת נֹקְבָא דִּינְקָא בְּתֵרִין סְטֵרִין, בְּגִין כַּף
 נִטְלָא זַיְיִנִין דְּמִלְכָא, וְנִקְמַת נִקְמָהּא, דְּכְתִיב הוֹצֵא
 אֶת הַמִּקְלָל. עַל דָּא כְּתִיב, אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירְאוּ,
 דְּחִילוּ דִּיאִמָּא אַקְדִּים לְאַבָּא. וְזַכָּאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל
 בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְּאִתִּי.

(ויקרא כ"ד) וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי יִקְלַל
 אֱלֹהָיו וְנִשְׂא חֲטָאוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הָא אֹנְקֻמוּהָ.
 אָבֵל כִּי יִקְלַל אֱלֹהָיו סְתִים. וּבְגִין דְּאָמַר אֱלֹהָיו סְתָם,
 לְכַף וְנִשְׂא חֲטָאוֹ. דְּהָא לָא יַדְעִינָן מַאֲן הוּא אֱלֹהָיו, מַאֲן
 דְּחָלָא דִּילֵיהּ, אִי אַחַד מִן הַשָּׁרִים, אוּ חַד מִן כְּכַבְיִיא,
 אוּ חַד מִדְּבַרֵי עֶלְמָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי צְדִיק גָּמוּר הוּא, לָא יִתְעַר (ס"א מְלָה)
 חִילֵיהוֹן, וְכִיּוֹן דְּאִתְעַר מְלָה דָּא, חֵיִישִׁינָן מִינּוֹת
 אֲזִדְרִיקַת בֵּיהּ, וְלָא יָמוּת (ס"א אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֲפִילוּ צְדִיק גָּמוּר לָא יָמוּת)
 עַל דָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ מְלָה סְתִים.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, דָּאִין לֵיהּ לְטַב בְּהָא, דְּאִי אָמַר אֱלֹהֵי,
 יְכִיל לְמַטְעֵן אֱלֹהֵי דְּהוּוּ עַד הַשְּׁתָא, דְּאִתְמַשְׁכְּנָא
 אַבְתְּרִיהּ בְּלַבָּאֵי, וְהַשְּׁתָא אַהֲדַרְנָא לְקַבְלָא מְהִימְנוּתָא
 עֲלָאָהּ. אָבֵל אִי אָמַר יִי אֱלֹהִים, אוּ יִי, וְנִקִּיב לֵיהּ
 בְּשִׂמְא, הָאִי לֵית לֵיהּ לְמַטְעֵן בְּהָאֵי, בְּגִין דְּדָא הוּא
 מְהִימְנוּתָא דְּכֻלָּא, וְכֻלָּא אֶת וְאֶת (צ"ב ע"ב) דְּשִׂמְא קְדִישָׁא
 דָּא, סִלְקָא לְשִׂמְא שְׁלִימָא. (ס"א לְשַׁבְחָא)

דָּבָר אַחַר וַיִּקּוּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם וַיִּקְלָל.
 רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וַיִּקּוּב בֶּן הָאִשָּׁה, אֲמַאי. אֵלָּא כְּמָה
 דְּאִוְקְמוּהָ. אֲבָל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, בַּעֲלָה דְשְׁלוּמִית הָוּה.
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּרִיָּה דְבַעֲלָה דְשְׁלוּמִית מֵאַנְתּוּ אַחֲרָא
 הָוּה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, נִצּוּ כַּחֲדָא, וְאָמַר לִיה מַלְּה
 מֵאִימִיה, וְכִי אָבוּי הָוּה דְאַתְקַטְל בְּשִׁמְא קְדִישָׁא, כְּמָה
 דְּאִוְקְמוּהָ דְכְּתִיב (שמות ב) הִלְהִרְגֵנִי אֶתָּה אוֹמֵר, דְּהָא
 בְּשִׁמְא קְדִישָׁא, קְטִיל לִיה מִשָּׁה, וְעַל דָּא אוֹשִׁיט מַלְּה
 לְקַבְּלִיהָ.

וְדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיִּקּוּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם
 וַיִּקְלָל וַיִּבְיֵאוּ אוֹתוֹ אֶל מִשָּׁה. אֲמַאי. (ס"א לגביה דְּמִשָּׁה
 בְּגִין דְּקָטִיל לְאַבוּהִי וְכוּ') בְּגִין דְּמָטָא לְגַבִּיָּה דְּמִשָּׁה, עַל דְּקָטִיל
 לְאַבוּהִי בְּשִׁמְא קְדִישָׁא. בְּגִין כֶּךָ וַיִּבְיֵאוּ אוֹתוֹ אֶל מִשָּׁה.
 כִּיּוֹן דְּחָמָא מִשָּׁה, מִיַּד וַיִּנְיַחוּהוּ בְּמִשְׁמֵר, וְאַבָּא וּבְרָא
 נְפֻלוּ בִידָא דְּמִשָּׁה.

אִישׁ אִישׁ כִּי יִקְלָל אֱלֹהֵיוּ וְנִשָּׂא חָטְאוֹ. רַבִּי יִצְחָק
 פִּתַּח, (תהלים פא) שָׁמַע עָמִי וְאַעֲיֵדָה בְּךָ יִשְׂרָאֵל אִם
 תִּשְׁמַע לִי לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֹכַר,
 כִּיּוֹן דְּכְּתִיב לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר, מֵאִי וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל
 נֹכַר. (דף ק"ז ע"ב) אֵלָּא לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר, דְּלֹא יִיעוּל בַּר
 נַשׁ לְיִצְרַח הָרַע בְּגוֹיָהּ, דְּכָל מֵאן דְּאַתִּי לְאַתְחַבְּרָא בֵּיהּ,

אֵל זֶר שְׂרִיא בְּגוֹיָהּ, דְּהָא כַּד אֲתַחְבֵּר בְּר נֶשׁ בֵּיה מִיַּד
 אֲתִי לְאַעְבְּרָא עַל פְּתַגְמֵי אֹרִייתָא, אֲתִי לְאַעְבְּרָא עַל
 מְהִימְנוּתָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא, וְאֲתִי לְבַתַּר לְמַסְגַּד לְטַעֲוּוֹן
 אַחֲרֹן, וְעַל דָּא כְּתִיב, לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זֶר, כִּיּוֹן דְּלֹא
 יִהְיֶה בְךָ אֵל זֶר, לֹא תִיתִי לְמַסְגַּד לְטַעֲוּוֹן אַחֲרֹן, וְלִמְעַבַּר
 עַל מְהִימְנוּתָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, וְלֹא
 תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל גֵּכָר, וּמְהִימְנוּתָא בִישָׂא דְבַר נֶשׁ דָּא הוּא.
 וְעַל דָּא כִּי יִקְלַל אֱלֹהִיו, דִּיכִיל לְמַטְעֵן דְּהוּא לִיִּט
 לְהֵהוּא אֵל זֶר, יִצְרָא בִישָׂא דְשְׂרִיא עָלֶיהָ לְזֻמְנִין,
 וְאַנָּן לָא יִדְעִינָן מְלוּי אִי קְשׁוּט אִו לָאו. וְעַל דָּא, וְנִשְׂא
 חֲטָאוּ. אֲבָל וְנוֹקֵב שֵׁם יְיָ מוֹת יוֹמָת.

אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הָכִי, אֲמַאי וְנִשְׂא חֲטָאוּ, וְנִסְלַח
 חֲטָאוּ מִבְּעֵי לִיה. (ס"א אֶלָּא) אֲמַר לִיה, כְּגוֹן דְּאֲמַר
 אֱלֹהֵי כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא סְתָם, וְלֹא פְּרִישׁ. רַבִּי חֵיִיא אֲמַר,
 כִּי יִקְלַל אֱלֹהֵיו סְתָם, וְלֹא פִירֵשׁ, וְהָא וּדְאִי וְנִשְׂא חֲטָאוּ.
 אֲבָל וְנוֹקֵב שֵׁם יְיָ מוֹת יוֹמָת, דְּהָא הָכָא תְּלִיִיא
 מְהִימְנוּתָא דְּכֻלָּא, וְלִית לִיה רֶשׁוּ לְמַטְעֵן עָלֶיהָ כְּלָל.

אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, הָכִי הוּא וּדְאִי, דְּהָא שְׂמָא דָּא
 מְהִימְנוּתָא דְּעֻלָּי וְתַתָּאי. וְעַל דָּא קִיִּמִין עֻלְמִין
 כְּלָהוּ, בְּאֵת חַד זְעִירָא, תְּלִיִין אֶלְפִין וְרַבּוּא רַבְּבָן
 עֻלְמִין דְּכֻסּוּפִין, וְעַל דָּא תְּנִינָן, אֲתוּוֹן אֶלִין, קְשִׁירִין

אֵלַיִן בְּאֵלַיִן, וְכִמָּה אֶלֶף רַבָּן עֲלָאִין (ס"א ע'למין), תְּלִיִין
 בְּכָל אֶת וְאֶת, וְאִסְתְּלִיקוּ וְאִתְקִשְׁרוּ בְּמַהִימְנוּתָא (בְּאִתְגְּלִיָּא)
 וְסִתִּים בְּהוּ, מַה דְּלָא אִתְדְּבִקוּ עֲלָאִין וְתִתְאִין, אֹרִיִיתָא
 בְּהוּ תְּלִיָּא, עֲלָמָא דִּין וְעֲלָמָא דְּאִתִּי, הוּא וְשְׁמִיָּה חַד.
 וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים לט) אֲמַרְתִּי אֲשַׁמְרָה דְּרַכִּי מִחֲטוּא
 בְּלִשׁוֹנִי. וְכְתִיב (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת
 בְּשַׁרְךָ.

רַבִּי חֲזַקְיָה פְּתַח, (שמות יט) לֹא תִגַּע בּוֹ יָד כִּי סָקוּל יִסְקַל
 אוּ יָרֵה יִיָּרֵה אִם בְּהֵמָה אִם אִישׁ לֹא יִחִיָּה בְּמִשׁוּף
 הַיּוֹבֵל. וּמַה טּוֹרָא דְּסִינִי, דְּאִיהוּ טּוֹרָא כְּשָׂאָר טּוֹרֵי
 עֲלָמָא, בְּגִין דְּאִתְחַזִּי עֲלֵיהּ יִקְרָא דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, כְּתִיב
 לֹא תִגַּע בּוֹ יָד כִּי סָקוּל יִסְקַל אוּ יָרֵה יִיָּרֵה, מֵאֵן דְּקָרִיב
 לְמִלְכָּא לָא כָּל שְׁכָן. וּמַה טּוֹרָא דְּסִינִי דְּיִכְיִל בַּר נֶשׁ
 לְאוֹשִׁיט בֵּיהּ יִדָּא אֲרַח יִקָּר בְּדַחִילוֹ, כְּתִיב לֹא תִגַּע בּוֹ
 יָד סִתָּם, וְאִפִּילוּ בְּאֲרַח יִקָּר. מֵאֵן דְּאוֹשִׁיט יְדֵיהּ בְּאֲרַח
 קִלְנָא לְקָבִיל מִלְכָּא, לָא כָּל שְׁכָן.

רַבִּי יִיסָא פְּתַח וְאָמַר, (שמות א) אַל תִּקְרַב הַלּוֹם שֶׁל נְעֻלְיָךְ
 מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמָּת
 קֹדֶשׁ הוּא. וּמַה מִּשְׁהָ, דְּמֵן יוֹמָא דְּאִתְיִלִּיד זִיְהָרָא קְדִישָׁא
 עֲלָאָה לָא אַעֲדֵי מִנִּיהּ, כְּתִיב בֵּיהּ אַל תִּקְרַב הַלּוֹם. אָמַר
 לֵיהּ, מִשְׁהָ, עַד כָּאֵן לָא אַנְתָּ כְּדָאִי לְאַשְׁתַּמְשָׂא בִּיקְרִי,